

10. søndag efter Trinitatis d. 5. august 2018

Salmer:

356: Almagts Gud, velsignet vær

598: O Gud, du ved og kender

309: Bøj, o Helligånd, os alle

69: Du fødtes på jord

476: Kornet, som dør i jorden

62: Jesus, det eneste

Prædikentekst: Matthæusevangeliet 11,16-24

Jesus sagde: »Men hvad skal jeg sammenligne denne slægt med? Den ligner børn, der sidder på torvet og råber til de andre: Vi spillede på fløjte for jer, og I dansede ikke; vi sang klagesange, og I sørgede ikke. For Johannes kom, han hverken spiste eller drak, og folk siger: Han er besat. Og Menneskesønnen kom, han både spiser og drikker, og folk siger: Se den frådser og dranker, ven med toldere og syndere!« Dog, visdommen har fået ret ved sine gerninger. Da begyndte Jesus at revse de byer, hvor de fleste af hans mægtige gerninger var sket, fordi de ikke havde omvendt sig: »Ve dig, Korazin! Ve dig, Betsajda! For hvis de mægtige gerninger, der er sket i jer, var sket i Tyrus og Sidon, havde de for længst omvendt sig i sæk og aske. Derfor siger jeg jer: Det skal gå Tyrus og Sidon tåleligere på dommens dag end jer. Og du, Kapernaum, skal du ophøjes til himlen? I dødsriget skal du styrtes ned! For hvis de mægtige gerninger, der er sket i dig, var sket i Sodoma, havde den stået den dag i dag. Derfor siger jeg jer: Det skal gå Sodomas land tåleligere på dommens dag end dig.«

Fløjtespillende børn. Ikke lige det, man forventer at høre Jesus tale om. Men det gør han. Hvad går det ud på?

Som altid må vi have sammenhængen med. Kort forinden har Johannes Døberen sendt sine disciple ud for at spørge Jesus, om han virkelig er den Messias, der kommer, eller om de skal vente en anden. Jesus svarer bekræftende på, at han er Messias, så de følger den helt rette. Så taler Jesus videre om Johannes Døberen og om, hvem han er. At han er den største blandt kvindedefødte, at han er en stor profet, ja, en ny Elias, som var en af de store profeter i Det Gamle Testamente.

Så både Johannes Døberen og Jesus er Guds udsendinge til sit folk. Men har folk villet tage imod de to udsendinge? Har de villet bøje sig for det og dem, som kom fra Gud?

Vi hører om, at mange mennesker fulgte både Johannes Døberen og Jesus. Men de fik ikke omvendt hele Israels folk til Guds plan og vilje. Langt fra. Både Johannes Døberen og Jesus blev slået ihjel. Jesus bruger nu en dagligdagsscene for at illustrere, hvad der er sket. Næmlig scenen med nogle børn, der leger bryllup og begravelse. Det gjorde børn ofte på Jesu tid i Mellemøsten. De efterlignede de voksne. Nogle af børnene leger bryllup, hvor man spiller på fløjte og spiller op til dans. En glædesdans og en glædesfest. Men de andre børn vil ikke danse og lege med. De vil hellere lege begravelse, hvor man synger klagesange, og hvor grædekoner spreder deres tårer. En sørgelig sang til en sørgelig begivenhed. Men den første gruppe børn vil ikke sørge og lege med. Børnene er altså uenige med hinanden, de vil ikke lytte til og bøje sig for hinandens ønsker.

Denne slægt, Jesu samtid, ligner nok ikke direkte de spillende børn. Men det er scenen som helhed, Jesus bruger. Billedet med at nogle ikke kan få andre til at følge sig og bøje sig for det, de vil.

Jesus kom for at byde op til bryllup, til fest og til dans. Han spillede en glad melodi. Han inviterede alle til at være med til Guds fest i det evige liv. Han inviterede alle til at følge sig. Han spredte glæde og håb og havde åbne arme for enhver, som ville slippe sit eget, bøje sig og følge ham.

Johannes Døberen derimod spillede op til begravelse og klagesang. Han kom og forkyndte at Guds rige var nær, at mennesker måtte vende om fra deres fejlslagne forsøg på at leve liv, som behagede Gud. De skulle bede om tilgivelse for deres synder, sørge over dem. De skulle blive døbt og gå i gang med det nye liv i forventning om den Guds søn, som snart ville komme.

Hvad sagde Jesu samtid til de melodier, der blev spillet? Lyttede de til dem? Var de med på at danse og feste, og var de klar til at sørge og synge klagesang?

Grundlæggende var de utilfredse og brokkede sig. Det var nok det, de havde det bedst med. For Johannes kom og opfordrede folk til at leve i bod, omvendelse og om at søge tilgivelse hos Gud. Han levede i ørkenen, spiste stort set ikke. Han levede et liv i askese, gav afkald på det meste mad. De syntes, han var for ekstrem. De mente, han var besat af en ond ånd.

Så skulle man da tro, at de hellere ville have Jesus, som ikke var bange for at spise og drikke. Men ham syntes de heller ikke om. De anklagede ham for at være en frådser og dranker. Johannes spiste næsten intet, og det var for galt, det var da for lidt, det var da for ekstremt. Jesus spiste normalt, men det var godt nok for meget, det var for ekstravagant, det var frådseri og drukkenskab. Nok primært fordi Jesus spiste med toldere og syndere. Han indbød alle, også de socialt udstødte til sin fest, til Guds nådesrige, og det kunne folk ikke have. Det var for meget, for ekstremt.

Så Jesu samtid afviste i store træk både Johannes Døberen og Jesus. De anklagede dem hver især for ikke at være det, den anden var, og på den modsætningsfyldte måde fik de afvist begge to. De ville hverken med til gratis fest, til glæde og dans, i hvert fald ikke hvis de socialt udstødte skulle med. Og de ville heller ikke indrømme, at de havde brug for at omvende sig, eller ændre noget i deres liv.

Jesus har derfor ikke andet valg end at skælde ud på sin samtid. At kritisere de byer, hvor han har gjort sine mægtige gerninger. Og han sparer ikke på kritikken. Det skal gå de byer værre på dommens dag end det skal gå nabolandenes ugudelige byer og den berømte ugudelige by fra gammeltestamentlig tid, Sodoma. For de ville ikke bøje sig for Jesus, de ville ophøje sig selv til himlen. De ville ikke vide af hverken Johannes Døberen eller Jesus, når de indbød til livet. Det sande liv, som både indeholder klagesang og festsang. Sorg og glæde. Omvendelse og tilgivelse, kærlige skulderklap og nåde.

Jeg har taget en fløjte med. Jeg vil prøve at spille en festlig og glad melodi og en trist og sørgelig melodi. I skal nu gætte, hvilken en der er hvad. Her kommer den første. Her kommer den anden. Svært at gætte, ikke sandt?

Med Jesus er det helt anderledes. Jesus spiller to helt tydelige melodier. Det er ikke til at misforstå. Han spiller en glad melodi, inviterer til dans og fest. Og han spiller, som Johannes Døberen var den første til, en sørgelig melodi, inviterer til klagesang og omvendelse.

Hvordan reagerer vi, når Jesus spiller de to melodier? Tager vi imod, når Jesus indbyder os til at komme og feste og danse og være glade? Eller holder vi fast i vores tristhed og melankoli, vores kynisme, vores sorte syn på verden? Det er så let at holde fast i det, når vi er blevet skuffede, når vi

er blevet sårede eller svigtede. Eller tænker vi, at vi ikke er værd at være med til festen? For med den fortid, vi har, så kan vi da ikke være inviterede. Eller med de fejl, vi har begået, så kan vi da ikke være med.

Men det er stolthed, hvis vi ikke vil danse med, når Jesus spiller op til fest, men holder fast i vores mørke og melankoli. Festen er gratis. Vi er inviterede af nåde. Og Jesus kan rumme os, som vi er. Han kan rumme tristhed og melankoli. Kynisme og sortsyn. Ja, faktisk kræver han ikke engang, at vi får ryddet op i vores liv og bliver ordentlige mennesker, inden han vil have med os at gøre. Nej, han tilbyder at være til stede lige midt i vores rod. Vores tvivl på ham og os selv. Vores uafklarethed og vægelsind. Der vil han bo. Der vil han leve med os. Feste med os og forberede os på den evige fest hos Gud.

Eller måske tøver vi med at danse til Jesu glade melodi, fordi vi altså ikke vil være en del af det evige livs fest, hvis den og den også får indbydelsen til at være med. Den nabo, der har trådt os over tærne. Den ven, som forråbte os. Den forbryder, som gør helt afskyelige ting. Landsforræderen, som har svigtet sit eget land, vores land! Igen er det vores stolthed, som er på spil. Vi ved da bedst, og vi vil belære Gud om, hvordan han skal være nådig, at der må være grænser for, hvem og hvad han kan tilgive.

Hvad så når Jesus, i bedste Johannes Døberens stil, inviterer os til at sørge og klage? Når han spiller den triste melodi, som minder os om, at alt ikke er, som det skal være? Hvad stiller vi så op? Er det for ekstremt? For meget? For til tider tænker vi, at vi da ikke har noget at sørge over. At der ikke er dele af os, som burde begraves. Vi gør det godt. I hvert fald så godt som vi kan. Vi er uden skyld. I hvert fald uden alvorlig skyld. Vi fejler måske lidt her og der, men lever grundlæggende kærlige liv. Ja, okay, måske lige bortset fra den anden dag, hvor vi kørte uansvarligt stærkt i bilen. Eller nåh ja, i går, hvor jeg i tanken bagtalte et andet menneske. Men jeg sagde det da i det mindste ikke højt. Og nåh ja, på den store parkeringsplads forleden, hvor jeg kiggede lidt for begærligt på nye biler.

Jesus peger med sin triste melodi kærligt og vedholdende på, at vi har sår. At vi har skyld for det, vi har gjort. At vi har fejlet. Sårene skal helbredes. Der skal siges undskyld. Vi skal tilgive andre. Vi skal ledes til at tænke sandt om os selv, at vi er sårede og fejlende mennesker. At vi bærer på skyld og skam og synd, som kun han kan befri os for. Det kan han kun, hvis han får lov til at pege på, at

vi ikke er perfekte. Det kan han kun, hvis vi vil stå ved, at vi har brug for at vende os fra os selv og mod ham. Spørgsmålet er bare om vi er for stolte til det? For det gør ondt at stå ved, at vi ikke kan alt selv. Det er ikke rart, at bøje sig for en anden, hvad enten det er et andet menneske eller Gud. Vi har oftest mest lyst til strække hoved og hals højt, knap så meget lyst til at bøje nakken. For hvad nu hvis vi helt knækker? Hvad nu hvis vi helt går i stykker?

Det er netop meningen. Vores egne forsøg på at frelse os selv skal gå i stykker. Vores egne tanker om, at vi er gode mennesker må gå i stykker. Kun når det er sket, når vi er bøjede mod jorden, kan vi høre og have lyst til indbydelsen til fest og glæde. Kun så har vi virkelig brug for det.

Det er de to melodier, Jesus spiller. Den glade og festlige og den sørgmodige og triste. Nogle af os vil helst høre den ene eller har lettest ved det. Nogle af os har lettest ved at høre den glade melodi om at Gud elsker os, og at vi er inviterede til fest i himlen. Det med dom og skyld og skam og fortabelse har vi ikke lyst til at høre om, det lyder så mørkt og tungt. Andre af os har lettest ved at høre den sørgmodige melodi om, at der er noget i vejen med os. Måske fordi vi er tyngede af skyld eller skam, og vi giver let Jesus ret i, at vi ikke har fortjent det evige liv.

Det er vigtigt, at begge melodier lyder. Det er vigtigt, at de lyder klart og tydeligt. Måske vi præster eller forkyndere ikke altid spiller dem lige klart eller tydeligt, eller foretrækker den ene frem for den anden. Men netop derfor må vi også selv lytte til Jesu ord, hvor det kan høres. I Bibelen, i salmerne, i ritualerne, i fællesskabets samtale om troen. For der er kun en, der spiller og lever perfekt, og det er Kristus. Kun liv levet tæt på ham kan bestå, når døden slukker for musikken. Kun hans evige kærlige melodi kan derefter kalde os til live igen, hvis vi har lært at kende den og bøje os for den i det her liv.